

Розмінні білети міста Житомира

■ Василь Кухаренко (Київ)

З усіх поліських міст і містечок, які мали відношення до боністики (тобто, в яких в 20-ті роки минулого століття випускалися і були в обігу місцеві гроші), чи не найбільшу відомість серед колекціонерів бон мають Житомир, Радомишль, Малин та Новоград-Волинський (Звягель).

Обласний центр Житомир (Волинської губернії) в 1918–1919 рр. налічував близько десяти випусків паперових грошових знаків загальнообов'язкового характеру – ті, які мали обіг на рівні з державними грошовими знаками. В цій емісії не входили паперові знаки, що випускалися різними кантонами, фірмами, чи приватними емітентами, про які буде згадано пізніше. Сьогодні їтиметься про розмінні білети міста Житомира випуску 1918 року.

У 1918 р. міська влада започаткувала емісію грошових знаків номіналами в 1, 2, 5 карбованців, які згідно з написом на лицьовій стороні знака "цілком

забезпечувалися Державними кредитовими білетами і 5 % короткостроковими зобов'язаннями Державної Скарбниці, схованих в Житомирському відділі Державного Банку". Це стверджувалося підписами "Бухгалтер" та "Міський Голова". Білети було виконано на простому папері непоганої якості (3-я стор. обкладинки).

1 карбованець випускався серіями АЕ, АИ з шестизначною нумерацією.

3 карбованці – серіями АД, АЗ, АЛ з п'ятизначною нумерацією та з перфорованою цифрою номіналу "3" у правій верхній стороні банкноти.

5 карбованців – серіями АГ, АЖ, АК, АО з п'яти та шестизначною (у двох кольорах – чорним і червоним) нумерацією та перфорованим номіналом у верхній правій частині банкноти.

Висота цифр на білетах іноді різнилася від 4 до 6 мм.

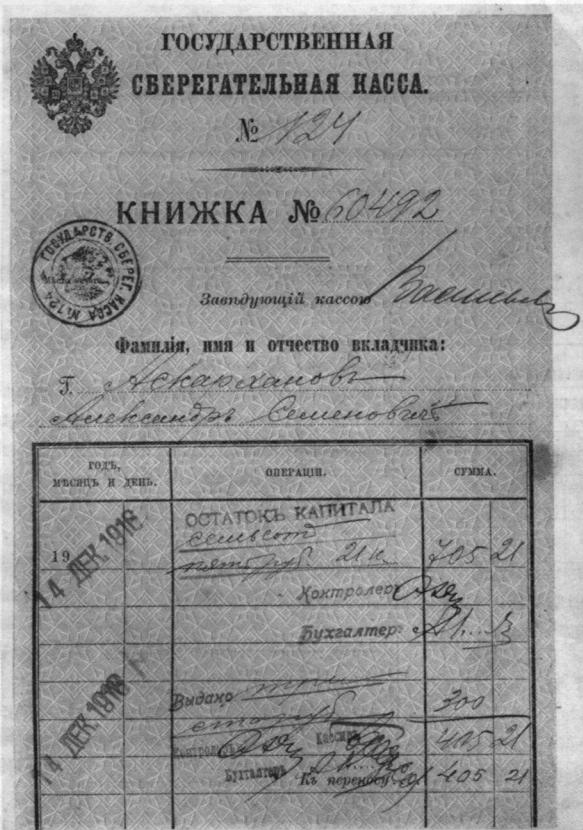
Зовнішній вигляд знаків був досить пристойний, особливо у відмінному стані, хоча розбіжностей було чимало: різна відстань від цифр номіналу, нерівно розрізані знаки, іноді видно сліди іншого знака, навіть різна висота цифр на одному знаку. Всі знаки цієї емісії без водяних знаків.

У 1919 р. "Народний банк г. Житомира" випускає другу серію "разменных билетов" номіналами в 50, 75, 100, 250 рублів (4-я стор. обкладинки).

Знаки мали ті самі друкарські відмінності що й у першій емісії та дві відзнаки: російська мова та замість підписів "Бухгалтер" і "Міський Голова" на новому випуску читаємо "Управляючий" та "Кассир".

Хочеться звернути увагу на одну невеличку деталь. Автору до колекції потрапила "Книжка № 60492 Государственої сберегательной касси при отделении Государственного Банка г. Житомира" за 1915 рік. Завідуючим касою на той час був Васильев. Його підпис прикрашає деякі білети багатьох випусків паперових грошей м. Житомира: білети та чеки "Союзного Банка", Волинської Земської каси дрібного кредиту та ін. (стор. 48).

Слід зазначити, що зміст тексту білетів першого випуску (1918 р.) на всіх білетах (зворотна сторона) одинаковий. На білетах 1919 року випуску – те саме. До цього можна додати: на банкнотах 100 рублів та 75 рублів Народного Банку трапляється нумерація синього кольору та серія А. Б. Знаки в 250 рублів були випущені лише в серії АВ, АГ.

Розмінні білети міста Житомира

FREE
UOVA 3110